

עת"א 57542/12/21 - מתן אלבז נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 57542-12-21 אלבז (אסיר) נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

בפני	כב' השופטת רננה גלפז מוקדי
עותר	מתן אלבז (אסיר)
נגד	
משיבים	1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון 2. מדינת ישראל

פסק דין

לפני עתירת אסיר (להלן: "המבקש") כנגד החלטת המשיב מיום 12.10.21 המורה על הפסקה מנהלית של ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות וריצוי יתרת המאסר בדרך של מאסר מאחורי סורג וברח (להלן: "ההחלטה").

עיקרי התשתית העובדתית

ביום 6.2.19 נגזר על המבקש לרצות 5 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות בגין עבירות תעבורה בהן הורשע. העונש כלל גם הפעלת עונש מותנה מהליך קודם. המבקש החל בריצוי העבודות ביום 7.3.19 בתחנת משטרת ישראל בכרמיאל, אך במהלך התקופה חלה התדרדרות במצבו הנפשי בגינה ביצע המבקש ניסיון אובדני, בשלו אושפז המבקש בבית חולים פסיכיאטרי.

בתאריך 6.5.19 הגיש המשיב בקשה לגזור עונש אחר למבקש, לאחר שבעקבות התדרדרות מצבו הנפשי של המבקש, נקבע על ידי ועדה רפואית מטעם הממונה על עבודות שירות, כי המבקש אינו כשיר לביצוע עבודות שירות.

בעקבות כך, התקיים ביום 23.5.19 דיון בבית המשפט לתעבורה בעכו, אשר גזר את דינו של המבקש, ובאותו דיון, היפנה בית המשפט את המבקש אל הממונה על עבודות שירות, על מנת שינסה לאתר מקום עבודה מתאים למבקש, בין תוך הקלה בשעות העבודה או במקום ריצוי העבודות.

בעקבות כך, הוזמן המבקש לוועדה רפואית אצל הממונה, אולם לא התייצב, לא במועד הראשון אליו זומן ולא במועד נדחה.

בדיון שהתקיים בבית המשפט בתאריך 24.9.19 טען המבקש כי לא התייצב לוועדה הרפואית משום שלא היתה לא אפשרות להגיע. לפיכך, קבע בית המשפט דיון נוסף ליום 5.11.19 לצורך גזירת דינו של המבקש, אך בית המשפט ציין כי למרות זאת, תינתן למבקש הזדמנות נוספת, עד לדיון הנדחה, להתייצב אצל המשיב ולבחון בכל זאת את האפשרות לריצוי עבודות השירות.

גם לדיון שהתקיים בתאריך 5.11.21 לא התייצב המבקש ובית המשפט הוציא צו להבאתו.

בדיון הנדחה, בתאריך 19.12.19 שוב לא התייצב המבקש וכך גם במועדים נוספים (21.1.20, 24.2.20, 17.5.20, 14.7.20). בדיון האחרון שוחרר בא כוחו של המבקש, מטעם הסניגוריה הציבורית, לאור התנהלות המבקש ועל פי בקשת עורך הדין.

רק בדיון שהתקיים ביום 15.9.20 נכח המבקש, זאת לאחר שהובא באמצעות צו הבאה. המבקש טען כי החליף את כתובת מגוריו והביע נכונות ומוטיבציה לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות. בית המשפט לתעבורה, הלך שוב, כברת דרך לטובת המבקש והורה למשיב לבחון את האפשרות כי המבקש ישוב לרצות את עונשו בעבודות שירות וקבע דיון המשך ליום 3.1.21.

המשיב זימן את המבקש לוועדה רפואית אצלו, אולם המבקש התייצב ללא חומר רפואי שנדרש ממנו. הוא התבקש להגיע במועד נידחה עם החומר הרלוונטי אולם הוא כלל לא התייצב.

גם לדיון שנקבע ליום 3.1.21 לא התייצב המבקש.

ביום 24.2.21 התייצב המבקש לדיון לפני בית המשפט לתעבורה והציג מסמכים רפואיים המצביעים על כשירותו לבצע עבודות שירות, או אז הורה בית המשפט לקיים למבקש ראיון קליטה.

חרף שיחה של נציג המשיב אל המבקש, אשר בה התבקש המבקש להגיע אל המשיב עם המסמכים הרפואיים אשר הוצגו בדיון בבית המשפט, לא התייצב המבקש.

בשיחה טלפונית מיום 19.4.21 הוזהר המבקש לבל ימשיך בהתנהלותו המתוארת לעיל, שאם לא כן יזומן לשיחת שימוע לפני הפסקת עבודות השירות. ביום 11.5.21 הוזמן המבקש לשיחת בירור אך סרב להתייצב ולפיכך ביום 15.6.21 הוזמן, בדואר רשום, לשיחת ברור שנקבעה ליום 4.7.21.

ביום 21.7.21 התקיימה שיחה בין נציג המשיב למבקש, במהלכה הבהיר המבקש כי הוא אינו מעוניין לבצע את העבודות ובהתאם הובהר לו כי יזומן לשיחת שימוע.

ביום 2.8.21 נשלחו למבקש שני זימונים, האחד ליום 24.8.21 לשיחת בירור והשני ליום 1.9.21 לשימוע. המבקש לא התייצב לאף אחת מן השיחות, על כן התקיים הליך שימוע שלא בנוכחות המבקש ובתומו הומלץ על הפסקה מנהלית של עבודות השירות.

ביום 12.10.21 קיבל ראש אגף האסיר את ההמלצה והורה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות. ההחלטה נשלחה למבקש לכתובת הדואר האחרון שעליה דיווח, אך היא לא נדרשה על ידי המבקש. נציג המשיב יצר קשר עם אחות המבקש אשר התבקשה להעביר לו את המסר בדבר ההחלטה המנהלית מושא העתירה ולפיה יידרש להשלים 134 ימי מאסר.

טענות הצדדים

המבקש טוען כי החלטת המשיב בדבר הפסקת עבודות השירות אינה סבירה ואינה מידתית זאת נוכח מצבו הרפואי והשתלשלות העניינים בעניינו עד שנאסר. המבקש טוען כי מהרגע שהודיע על הפסקת עבודתו בלשכת הרווחה בעריית כרמיאל, המתין לזימון חדש בפני הממונה על עבודות השירות אך זימון לא התקבל. המבקש טוען כי פגם חמור נפל בהתנהלות המשיב, בין היתר משום שלא קיבל זימון לשימוע ועל כן קיום השימוע אינו כדין. המבקש הכחיש כי שוחחו עימו גורמים מטעם המשיב בתקופה אשר קדמה לשימוע וגם הלן על כך שההחלטה על הפסקת העבודות כלל לא הומצאה לו ודבר מאסרו התקבל אצלו בהפתעה גמורה. המבקש טוען כי דווקא לאור השתלשלות העניינים והמידע אשר עמד בפני הממונה בדבר הקשיים האמיתיים איתם מתמודד המבקש, היה על הממונה לוודא כי מתנהל בעניינו הליך תקין. אך לא כך הדבר.

המבקש טוען כי הינו בעל מוטיבציה להשלמת ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות בצורה הטובה ביותר, המבקש הסביר כי בתחילת התקופה חלה התדרדרות משמעותית במצבו הנפשי, הכלכלי, המשפחתי והבכרתי אשר הביאו אותו לבצע ניסיון אובדני, אך כיום, כך לטענת המבקש, חל שיפור במצבו והוא נכון ובעל מוטיבציה להשלים את ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות. המבקש טוען כי ריצוי עונש המאסר מאחורי סורג ובריח, יקשה עליו עד מאד. מכאן העתירה.

המשיב טוען כי ההחלטה המנהלית הומצאה למבקש כדין ביום 12.10.21 אולם המבקש בחר להגיש עתירתו זו בחלוף 3 חודשים, בשיהוי ניכר ובחלוף המועד הקבוע להגשת עתירה מנהלית בהתאם לתקנה 3(ב) לתקנות בתי המשפט לעניינים מנהליים (סדרי דין), התשס"א-2000. כבר מן הטעם הזו, טען המשיב, מן הראוי להורות על דחיית העתירה. זאת ועוד, טען המשיב, כי העתירה הוגשה ללא תצהיר תומך בעובדות הנטענות בעתירה וגם מטעם זה יש הצדקה להורות על דחיית העתירה.

לגוף הטענות, טען המשיב כי השתלשלות העניינים בעניינו של המבקש מצביעה על כך שניתנו לו כל ההזדמנויות שרק ניתן היה לתת, אך המבקש בחר שלא לנצלן אלא להתחמק במשך תקופה ממושכת, בכל דרך אפשרית, מריצוי עונשו, חרף אינספור הזדמנויות ואזהרות אשר הוזהר.

המשיב טוען כי המבקש ריצה, במהלך תקופה של כשנתיים, 13 ימים בלבד כאשר בחלוף השנה האחרונה ריצה 11 ימים בלבד. נתון זה מעיד על זלזול מוחלט מצד המבקש בהחלטות בית המשפט ובנהלים ובהנחיות של המשיב.

דין ומסקנות

אחר שעיינתי בכתבי הטענות ובמסמכים אשר צורפו להם ואחר ששמעתי את ב"כ הצדדים ואת המבקש בעצמו, הגעתי

לכלל דעה כי דין העתירה להידחות.

ראשית, אכן העתירה הוגשה באיחור מבלי שניתן כל טעם לכך ואף לא צורף לה תצהיר מטעמו של העותר. צודק המשיב כי די באלו כדי להוביל לדחייתה.

עם זאת, גם בדיקה עניינית של הטענות מובילה למסקנה כי דין העתירה להידחות.

השתלשלות העניינים מלמדת על הזדמנויות חוזרות ונשנות אשר ניתנו למבקש, בחסות בית המשפט לתעבורה, על מנת לנסות ולרתום אותו לביצוע העונש אשר הוטל עליו, זאת חרף התנהלות המבקש, אשר פעם אחר פעם, אינו טורח להגיע לדיונים בבית המשפט או לפגישות אצל המשיב וזאת לאורך תקופה ארוכה.

בית המשפט לתעבורה היה ער לנסיבותיו של המבקש ונראה כי עשה כל מאמץ לסייע למבקש ולהפעיל פעם אחר פעם את המשיב, על מנת שישלב את המבקש בעבודות שירות, באופן שימנע את שליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח.

בית המשפט לתעבורה לא חסך במאמצים מצידו וגם המשיב, כפי שעולה מן התיעוד הנוגע למבקש, שב וניסה לשוחח עימו ולהשיג את שיתוף הפעולה שלו לצורך ריצוי העונש, אך כל הנסיונות הללו עלו בתוהו.

לא מצאתי דופי בהתנהלות המשיב, לא במהלך התקופה ואף לא בסמוך להליך השימוע אשר הוביל להחלטה על הפסקת העבודות. המשיב פעל למעלה מן הדרוש והמתחייב וניסה להשיג את שיתוף הפעולה של המבקש בכל דרך אפשרית, בשיחות חוזרות ונישנות אל המבקש, בהודעות כתובות שנשלחו אליו ואף באמצעות עורכי דינו, אימו ואחותו. פעם אחר פעם הפר המבקש את ההוראות אשר ניתנו לו ופעם אחר פעם ניסה המשיב לשלבו בעבודה, תוך שהוא גם משנה את מקום ריצוי העבודות, אך דבר לא גרם למבקש לשנס מותניו ולהתגייס לריצוי העונש. ההיפך הוא הנכון, המבקש סבר כי נתונה לו הזכות לבחור את מקום ריצוי העבודות והתנאים בהן ירצו וכך גם הודיע למשיב, כפי שעולה מן התיעוד שצורף, כי הוא מפסיק להגיע לריצוי העבודות וכי בכלל הוא סבור כי אינו חייב לרצות.

לא מצאתי פגם באופן זימונו של המבקש לשימוע או בכך שהשימוע התקיים בהיעדרו של המבקש, מה גם שעניינו של המבקש, על המורכבות שבו, היתה ידועה היטב לגורמי המשיב כפי שגם אישר המבקש בעתירתו (סעיף 27 לעתירה). מכאן, טענת המבקש כי השימוע נערך מבלי שהמבקש זומן אליו כדין - אין בה ממש.

גם לא מצאתי פגם כלשהו באופן שבו התנהל ההליך המנהלי או בהחלטה המנהלית אשר התקבלה, החלטה סבירה המתיישבת עם מהלך הדברים בעניינו של המבקש.

מעל לכל האמור, אציין כי לא שוכנעתי מן הטענות שהועלו בעתירה או אף מדבריו של המבקש בפני במהלך הדיון היום, כי המבקש מסוגל או מתכוון לבצע את העבודות. המבקש טען אמנם כי הוא מבקש להשלים את ריצוי העונש בעבודות שירות, אולם לא מצאתי מה השתנה בחודשים האחרונים אשר בגינו ישנה היום המבקש את התנהלותו.

התנהלות המבקש בתקופה שבה החל לבצע את העבודות מובנת ומוסברת בהתדרדרות מצבו הנפשי אז, בשנת 2019, אולם לא ראיתי טעם שיש בו כדי להסביר את התנהלותו בשנה האחרונה, לאחר שזכה להתחשבות מצד בית המשפט ומצידו של המשיב, כאשר שוב הפסיק את ריצוי העבודות. לא ראיתי מדוע ניתן לצפות כי כעת, כפי שביקש לטעון, יתנהל אחרת.

מן הטעמים האמורים, אין מנוס אלא להורות על דחיית העתירה.

פסק הדין יועבר לב"כ הצדדים ולעותר בעצמו.

ניתן היום, ג' שבט תשפ"ב, 05 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.